

Jumalateenistus Nõos P, 01.01.22 kell 11.00, Uusaasta

Lektsioonid: Js 43:1–3; 1Jh 5:1–5

Pihikõne: 1Ms 18:3

Jutlus: Jh 14:12–14

Laulud: 46 (1–4); 45 (1–3, 4); 39 (1–3); 50 (1–4)

Tõesti, tõesti, ma ütlen teile, kes usub minusse, see teeb neidsamu tegusid, mida mina teen, ja ta teeb nendest hoopis suuremaid, sest mina lähen Isa juurde ja mida te iganes palute minu nimel, seda ma teen, et Isa saaks kirkastatud Pojas. Kui te midagi minult palute minu nimel, siis ma teen seda.

Kuulsime Jeesuse lubadusi oma jüngreile. Need lubadused tunduvad nii suured, et neid on raske uskuda!

Esmalt ütleb Jeesus, et see, kes usub Jeesusesse, teeb hoopis suuremaid tegusid kui Jeesus.

Milline on Jh kontekstis Jeesuse suurim tegu tema kaasaegsete arvates? Eks ikka tema viimane imetegu: Laatsaruse ülesäratamine surnuist neljandal surmapäeval. Selle teo tunnistajaiks oli palju inimesi ja, nagu ütleb Jh 12:18, tuli just sellepärast nii palju inimesi Jeesust tervitama, kui ta eesli seljas kuningana Jeruusalemma ratsutas.

Kas Jeesusesse uskuja võib tõesti sama suuri tegusid korda saata? Äratada üles surnuid? Ja teha veelgi suuremaid tegusid, kui need? See küsimus käib sama hästi ka meie kohta, sest ka meis on ju usku Jeesusesse!

Kas oleme kunagi ise äratanud surnuist mõne inimese või näinud mõnda kaaskristlast seda tegemas? Kindlasti teab mõni meist mõnda lugu, kus keegi lootusetult haige või lausa koomas inimene on palvete peale üles ärganud või isegi terveks saanud. Kuid sellist imetegu, mil neli päeva surnud inimene kristlase sõna peale üles ärkab, ei oska vist keegi nimetada.

Kindel on aga ka see, et Issand ei valeta, kui ta ütleb, et võime teha neidsamu tegusid, mis tema, ja suuremaidki. Arutlegem, mil viisil on see võimalik.

Jeesus, nagu teame, ütleb otse välja, mida ta oma järgijate usust arvab. Nt Mt 17:20 ütleb Jeesus neile: „Kui teil oleks usku sinepiivakese võrra ja te ütleksite sellele mäele: „Siirdu siit sinna!“, siis ta siirduks, ja miski ei oleks teile võimatu.“ Kas inimesel saab üldse olla sellist usku, mis oleks sinepiivakese suurune ja suurem? Tõenäoliselt mitte.

Kuid Jumal on andnud meile siiski usku piisavalt – nimelt selleks, et jääda elama ja võita ära maailm. Apostel ütleb ju mitmes paigas: õige jääb usust elama (Rm 1:17; Gl 3:11, Hb 10:38). Ja 1Jh 5:4 on öeldud: „Jah, igaüks, kes on sündinud Jumalast, võidab ära maailma. Ja see ongi võit, mis on võitnud ära maailma – meie usk.“

Nõnda siis suudab usk Jeesusesse korda saata imelisi asju. Ja kui me tõlgendame surnuist üles äratamist igavese elu kontekstis, siis suudab seda teha ka Jeesuse jüngrid. Jeesus ütleb ju Jh 11:25 Martale: „Mina olen ülestõusmine ja elu. Kes minusse usub, see elab, isegi kui ta sureb.“

Nõnda saame meie inimesi surnuist üles äratada, kui inimene nakatub meie usust ja hakkab omakorda Jeesusesse uskuma. Sest siis see inimene hakkab elama ja pääseb. Ja isegi siis, kui ta sureb, ei katke tema elu Jumala juures – see saab lihtsalt aegade lõpul täiusliku vormi, sellise nagu Issand on oma loodule plaaninud.

Jeesuse lubadust jüngrid teha suuri tegusid võime mõista aga ka lingvistiliselt. Sõna „suur“, mida siin kasutatakse (kr k *mégas*) pole suur mitte ainult kvaliteedilt, vaid ka mahult ja ulatuselt. Nõnda võib mõista Jeesuse lubadust, et temasse uskuja teeb Jeesuse tegudest hoopis suuremaid tegusid, ka nii, et nende tegude hulk on palju suurem. Seda mõtet kinnitab ka Jeesuse mõtte lõpetus: „...sest mina lähen Isa juurde.“ Sest Jeesus ei saa enam teha maiseid tegusid siis, kui ta on läinud oma Isa juurde. Tema jüngrid aga saavad. Jeesuse jüngrid on teinud usutegusid juba 2000 aastat. Ja see on tõesti palju rohkem kui Jeesus oma eluajal teha jõudis.

Nõnda siis, kui teeme oma eluajal kasvõi ühe usuteo – teo, milleks ajendab meid usaldus ja armastus Issanda vastu – siis oleme liitunud n-ö Jeesuse jüngrite klubiga, Kristuse Ihuga, kirikuga,

kes kokkuvõttes teeb tõesti palju usutegusid.

Vähemalt ühe usuteo teeb iga kiriku liige – see on ristimine: lapse puhul on see usutegu tema vanemate ja ristivanemate oma, täiskasvanu puhul tema isiklik usutegu. Täiskasvanu puhul liitub siia juurde ka oma usu tunnistamine leeriõnnistamisel. Edasi, iga jumalateenistusel käimine on samuti usutegu, rääkimata oma lähedaste ja tuttavate kirikusse toomisest. Usutegu on koguduseelust osa võtmine. Usutegu on Jumala nimel ligimese aitamine. Jne, jne. Nii saab iga kristlane oma elus teha suure hulga usutegusid!

Teine Jeesuse lubadus meie kirjakohas on seotud palumisega, palvega. Jeesus ütleb: kui te midagi palute minu nimel, siis ma teen seda.

Jällegi uskumatuna tunduv lubadus! Mõelda vaid, meil piisab vaid paluda midagi Jeesuse nimel ja me saame selle! Jeesuse nimi oleks nagu mingi võlusõna: tahad uut pesumasinat ja palud seda Jeesuse nimel – saadki! Tahad saada maailma kõige rikkamaks inimeseks ja palud seda Jeesuse nimel – saadki!

Ei, loomulikult, nii see käia ei saa. Jeesus pole kuldkalake, kes täidab soovid, kui ainult paluda. Jeesuse mõte selgub paremini järgnevas peatükis, Jh 15:7: „Kui te jääte minusse ja minu sõnad jäävad teisse, siis paluge, mida te iganes tahate, ning see sünnib teile.“ Jeesus annab siin tema nimel palumisele ühe lisatingimuse. Jeesuse nimel paluja peab olema Jeesuses.

Mida tähendab olla Jeesuses? See tähendab seda, et meie sisemus – meie süda, kui soovite – on täidetud Jeesuse Vaimuga, Püha Vaimuga. Millal see niimoodi juhtub? Siis, kui tunneme, et meie tahe on kooskõlas Jumalaga. Seda võib nimetada müstiliseks kogemuseks, kuid see on reaalsus, sest Jumal on Jeesuses Kristuses andnud võimaluse endaga niimoodi ühenduses olla.

Võib-olla aitab minu seletust paremini mõista 1Jh:21–22: „Armsad, kui meie süda ei süüdistata, siis on meil julgus Jumala ees ja mida me iganes palume, seda me saame temalt, sest me peame tema käske ja teeme, mis on tema silmis meelepärane.“

Apostel ütleb, „kui meie süda ei süüdistata“! Tõepoolest, kas pole – meie süda ju alati süüdistab meid milleski. Küll pole me rahul oma teoga või tegematajätmisega, pole rahul oma elatud eluga, olevikuga või tulevikuperspektiividega. Meie süda on alati rahutu. Aga Ps 62:2 ütleb: „Üksnes Jumala juures on mu hing vait, tema käest tuleb mulle pääste.“ Meie süda on rahulik, ei süüdistata meid ainult siis, kui oleme Jumala juures. Ja Jumala juures saame olla siis, kui meie süda on Jeesuses ja Jeesus meis.

Niisiis tähendab Jeesuses olemine Jumala rahu kogemist. Ja kui Jumala rahu inimene midagi Jeesuse nimel palub, siis see nõnda ka sünnib. Maailmas juhtub ju palju imepärast: inimesed pääsevad õnnetusest, katastroofid jäävad toimumata, rahvad saavad poliitilise vabaduse. Kõige selle taga on kindlasti paljude Jumala rahu palvetajate palved. Need palvetajad aga jäävad avalikkusele tundmatuks, vaid Jumal teab nende nimesid.

Täna tähistab kristlik kirik Jeesuse nimepäeva. Teatavasti on nimi Jeesus VT-st tuttava nime Joosua (יהושוע! 'Issand on pääste') kreekapärane vorm Jeesus. VT-st loeme, kuidas Joosua juhib Iisraeli rahva väepealikuna tõotatud maale ja päästab ta lahingutes vastastega. UT-s saab „päästmine“ uue tähenduse ja Jeesus juhib oma rahva igavesse ellu, päästes usklikud usu läbi Jeesusesse patust, surmast ja kuradist.

Nõnda on Jeesuse nimi saanud millekski palju suuremaks kui tavaline inimese nimi. Selle nime läbi saab inimene muutuda ning muuta ise maailma ja inimesi. Küllap on see nimi kõige tuntum ja kasutatavam nimi maailmas! Kuid see nimi toob ka pahandust ja meelehärmi neile, kes Jumalasse ei usu ja tahavad oma elu elada ilma Jeesuseta. Ap 9:16 ütleb ülestõusnud Jeesus Pauluse kohta: „...mina tahan talle näidata, mida kõike ta peab kannatama minu nime pärast.“ Ja eks need kannatud tulidki sellest, et inimesed polnud kohe valmis vastu võtma nii suurt nime nagu Jeesus.

Kuid aastad läksid ja Jeesuse nime võtsid vastu järjest uued põlvkonnad.

Ka meie oleme täna astunud uude aastasse. Aasta on uus küll ainult matemaatilises mõttes – ta kannab uut numbrit. Ka aeg milles elame, ei erine põhimõtteliselt ju eilsest päevast, mil elasime veel vanas aastas. Kuid ometi saame meie olla uued, sest Jeesuse nimi võimaldab meil muutuda. Samuti võimaldab Jeesuse nimi meil muuta meid ümbritsevat maailma.

Koos Jeesusega muutub uus aasta tõeliselt uueks. Laskem igal ajal Jeesusel tulla oma südamesse ja

palvetagem ligimeste eest, et see juhtuks ka nendega. Head uut Issanda Jeesuse Kristuse aastat!
Aamen.